

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 ft. v. 32 korona. Negyed évre 4 ft. v. 8 korona. Félévre 8 ft. v. 16 korona. 1 óra 1 ft 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 93-ik szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 ft. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 ft.

Nyitltéri czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Ki a győztes?

Bpest, május 17.

Öröm-mámoreban uszik a kormányt támogató szabadelvű-párt kicsinye és nagyja.

Szertelen örömet ezuttal annak annak hire okozza, hogy Bécsből nem Bánffy Dezsőnek, hanem Kálnoky Gusztávnak a bukásáról érkezett hír, még pedig ezuttal oly természetű, a mely immár nem fog megczáfoltatni.

A szabadelvűpárt egyenesen Bánffy Dezső győzelmének tekinti és a válság-számlán az ő javára könyvel el Kálnoky bukását, és annál lelkesebben ringatózik az öröm-mámoreban, mert vajmi kevés reménye lehetett még csak 24 órával előbb is az iránt, hogy a módfelett izgalmas válság ügye ilyen megoldást nyerjen.

A tény most már csakugyan az, hogy Kálnoky Gusztáv gróf, a Monarchia külügyminisztere május hó 15-ik napján ismételen benyújtotta a lemondását, s a király most már indítatva érezte magát annak elfogadására.

A tény komolysága mellett bizonyít az, hogy a felség nyomban reá ki is nevezte Kálnoky gróf utódját és Kálnoky grófnak, a ki 14 esztendőn keresztül viselte nehéz hivatalát, a már birtokában levő Szent István-rend nagykeresztjéhez megadta a gyémánt-éktímenyeket.

Kálnoky tehát, mondhatni gyémánt-hidon át vonul vissza a magán-életbe.

Az mindenesetre hízegő lehet rá nézve, hogy a felség gyémántokkal kövezi ki a visszavonulás útját.

A mi a másik tény, vagyis a szabadelvű pártnak Kálnoky bukása felett való mértéktelen örömet illeti, ez már mégsem olyan természetű, hogy minden szó nélkül komolynak fogadassuk el.

Örömet kétségkívül okozhatott a kormánypártiak az, hogy Bánffy Dezső báró nem bukott meg, amde ebből nem következik az, hogy a párt a Kálnoky elbocsátásában Bánffy Dezső diadalát ünnepelje.

Annak egyáltalán nincsen semmi bizonyossága, hogy Kálnoky gróf a Bánffy Dezsővel vívott küzdelemben veszítette el a csatát, hogy tehát a győztes Bánffy Dezső lett.

A dolog úgy áll, hogy Kálnoky grófnak abban az ütközetben, — a mely a bukásával végződött — nem Bánffy Dezső volt az ellenfele, így hát

mert a vesztes Kálnoky gróf, még nem egy jelentőségű azzal, hogy a győzelmi diadalt Bánffy Dezső báró részére jogosan foglalhassa le örvendő pártja.

Beavatott helyről ugyanis azt írják, hogy Kálnoky gróf bukása és a Bánffy-féle affér egyáltalán nincsenek okozati összefüggésben egymással.

Kálnoky grófnak apozíciója már akkor meg volt rendülve, a mikor Bánffy Dezső bárónak diplomáciai ügyekben való teljes járatlanságáról olyan kiméletlen módon rántotta le a leplet.

A mikor a Kálnoky által sugalmazott bécsi félhivatalos eddig egészen szokatlan hangon hordta le Magyarországra ez időszerűtlen miniszterelnökét, akkor már Kálnoky gróf, mint haldokló oroszán intézett kirohanást magyar kollegája ellen, a kit egyébre nem tartott érdemesnek, minthogy haldokló állapotában feléje rugjon.

Kálnoky gr., megbukott nem azért, mert gyengébb legény volt annál, sem hogy Bánffy Dezsőt legyűrhesse; nem is azért, mintha az osztrák klerikális körök, vagy a Vatikán gráciájából kiesett volna, hanem megbukott azért, mert az udvar néhány tagja már régebben elhidegült tőle.

Az „Udvar néhány tagja“, ez volt a Kálnoky gróf valódi ellenfele abban a küzdelemben mely ránézve végzetes kimenetelűvé vált.

Azt pedig tán a szabadelvűpárt még jelen mámore állapotában sem fogja senkivel is elhitetni, hogy az udvar néhány tagjának elhidegülésében Bánffy Dezső bárónak bárminő szerepe lehetett, hogy tehát a Kálnoky bukását Bánffy Dezső idézte fel s ennek következtében magát tekintheti győztesnek.

Az udvari körök intrikája és néhány főherczegnek az ellenszenvé buktatta meg Kálnoky, s az egészen a véletlen munkája, hogy Kálnoky elbocsátása összeesik ezzel az ominózus válsággal.

Hogy mit veszített Kálnoky, azt ő tudja, hogy mit nyert az ő bukásában Bánffy Dezső, azt a szabadelvű párt öröm-mámoreból nehezen fejtheti meg a világ.

De hát tehet-e arról valaki, ha a szabadelvű párt olyan vig-legényekből van alkotva, a kik akkor is örvendőnek, a mikor valójában busulniok kellene?

Sz.

Politikai hírek.

Mikor válaszol? Báró Bánffy Dezső miniszterelnök Bécsből táviratban értesítette Szilágyi-Dezsőt, hogy Helfy Ignác és Ugron Gábort interpellációjára a hétfői ülésben akar válaszolni. És éppen azért telegrafált, hogy az elnök már a tegnapi ülésen értesítse a Házat a miniszterelnök szándékáról, nehogy az ellenzék hétfőn kifogást emelhesse a válasz előzetes bejelentésének elmaradása miatt. Szilágyi Dezső azonban mégsem jelentette a Háznak a miniszterelnök szándékát, mert a mikor a bécsi telegram megjött, az ülés már be volt zárva. Báró Bánffy Dezsőnek tehát hétfőn a Ház engedélyt kell majd kérnie, hogy az interpellációkra mindjárt válaszolhasson.

A t. Ház. A képviselőház tegnap d. e. 10 órakor rövid ülést tartott, a melyen Dániel Ernő kereskedelmi miniszter egy törvényjavaslatot nyújtott be a spanyol kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről. Ezután Láng Lajos mutatta be a pénzügyi bizottság jelentését a kiállítási kölcsönről és Krásnik Ferenc az mentelmi bizottság jelentését Pázmány Dénes és társai mentelmi jogának megsértése ügyében. A képviselőház erre a védjegyek oltalmáról szóló törvényjavaslatot vita nélkül, az áruforgalmi statisztika kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot pedig Mezei Mór és Dániel kereskedelmi miniszter rövid felszólalásai után fogadta el.

A válság.

Budapest, május 17.

Minisztertanács.

A miniszterelnök távirati rendelkezésére báró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter, mint a kabinet rangban legidősebb tagja, intézkedett, hogy szombatra minisztertanács hívassék össze, mely a Kálnoky lemondása által teremtett helyzettel fog foglalkozni és azt fogja venni a miniszterelnöknek a most folyó akcióról beterjesztendő jelentését. Vasárnap este a szabadelvű pártnak érkekezlete lesz, a melyen báró Bánffy izmertetni fogja a képviselőház hétfői ülésén Helfy és Ugron interpellációira adandó válaszát.

Báró Bánffy távirati felkérésére Szilágyi Dezső képviselőházi elnök a holnapi ülésen még nem fogja bejelenteni a most tárgyalat egyházpolitikai javaslatokra vonatkozólag a főrendiház üzenetét.

A szombati minisztertanács azzal a kérdéssel fog foglalkozni, vajjon a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot és a recepcióról szóló javaslatot még most május folyamán, vagy csak az ősszel küldjék-e vissza a főrendiháznak.

A kormánypárt.

A szabadelvű párt köreiben Kálnoky Gusztáv gróf lemondását koránt sem fogadták azzal az örömmel, melylyel a kormánypárti lapok ma ujjonganak a külügyminiszter távozása felett. Maguk a miniszterek sem tudták, hogy mily újabb okok készítették Kálnoky Gusztáv grófot, a király ismert kézírata után a lemondásra.

Azt sem tudták elképzelni, hogy mi indíthatta a koronát arra, hogy most Kálnoky lemondási kérvényének helyt adjon.

A legtöbb hitelre talált az a verzió, hogy Kálnoky nem akarta a Politische Correspondenz enuncziációját revokálni és mivel azért a delegációban heves vitáktól tartott, jobbnak találta lemondását benyújtani. Bécsi telegrammok azt is jelentették, hogy Kálnoky azért, mert Bánffyhoz intézett jegyzékében a nunciusz magatartását elítélte, a bécsi konzervatív körökkel is elrontotta a dolgot és ezért ott is heves ellenzék támadt volna.

Más oldalról nyert értesítés szerint Kálnoky a Bánffy Dezsővel legutóbb folytatott tárgyalások folyama alatt biztosítékokat kért arra nézve, hogy a külügyek vezetése továbbra is, a magyar miniszterelnök minden ingerenciája kizárásával, az ő kezében maradjon és hogy a külpolitikára vonatkozó hivatalos nyilatkozatok az ő hozzájárulása nélkül nem történhetnek. Ily biztosítékok megadása esetére Kálnoky kész lett volna a multban történtek felett sajnálkozását kifejezni, hogy ezáltal a jövőre nézve pozícióját megszilárdítsa. Ezeket a garanciákat Kálnoky nem kapta meg és ezért adta be lemondását.

Ezek — mint említettük — a szabadelvű párt részéről terjesztett verziók.

Kálnoky bukása.

A bukás híre Budapesten.

Gróf Kálnoky Gusztáv külügyminiszter bukásának híre az egész fővárosban csütörtökön már a kora a reggeli órákban közbeszéd tárgyat képezte. Kálnoky bukásával, lehet mondani az egész magyar közvélemény kívánsága teljesült. Nem csak az Agliardi-ügyben kívánt elégtétel kérdése volt már ez, hanem Kálnokynak a magyarok ellen annyiszor nyilvánított ellenséges indulatát látták bűnhődni a most már nem egészen váratlanul bekövetkezett bukásban. Erről beszéltek különben mindenfelé az egész fő- és székelyvárosban és mondhatni inkább kedvező hangulatot keltett.

A szabadelvű pártban

A legnagyobb öröm természetesen a szabadelvű pártban volt. A párttagok ujjongva üdvözölték egymást és kitörő örömmel adták

a hirt tudtul az ujjonnan érkezőknek. Az első öröm hatása alatt azzal a felkiáltással üdvözölték egymást: Üljen a haza! Üljen a kormány!

Kettős győzelem ünnepét ülték itt, mert a recepcióról szóló hiányos javaslatot is nagy diadalnak tekintették. Bánffynak üdvözlő táviratot küldtek Bécsbe. A pártklubban egy hivatalos távirat keltett különösen nagy örömet. Az S. betűvel ellátott távirat, a melyet állítólag báró Jósika Samu miniszter küldött, e sorokat tartalmazta:

„Győztünk. Kálnoky megbukott. Bánffy teljes elégtétellel szombaton érkezik Budapestre. S.“

Kálnoky kitüntetése.

Bécsből táviratozzák, hogy csütörtökön gróf Kálnoky egy királyi kéziratot kapott, mely szombaton a két hivatalos lapban meg fog jelenni. A kéziratban a király az előterjesztett okok méltatásában helyt ad a kérelemnek és hízegő szavakban nyilatkozik gr. Kálnokynak a külügyek vezetésében 14 éven keresztül tett kiváló szolgálatairól, melyek elismerésül a Szt.-István-rend nagykeresztje jelvényeihez tartozó gyémántokat adományozza neki. A Szent-István-rend nagykeresztjét Kálnoky már 1883-ban kapta meg

Szenzáció Bécsben.

Kálnoky lemondásának híre Bécsben és Budapesten körülbelül egyszerre terjedt el és különösen azokban a politikai körökben, a melyek a magyar kormánnyal vannak összeköttetésben és tőle információkat szoktak kapni, a legteljesebb meglepetést keltette. A Bánffy-kabinet bécsi félhivatalosainak esti lapjai sem tudtak a lemondásról. Ennek folytán az első benyomás nem csak hogy nem volt kellemes, hanem megdöbbenést keltett és folytatását várták. Később nyugodtabb fel fogás kapott lábra, de győzelmi hangulatra Bánffy leghívebb szövetségesei sem tudtak emelkedni.

Nagy hatást tett a hír az osztrák képviselőházban, a melynek költségvetési bizottsága éppen ülést tartott. A bizottság tagjai a hirt nagy megdöbbenéssel fogadták, annyira, hogy a tanácskozásokat nemsokára félbeszakították.

A nunciaturán Kálnoky lemondásának elfogadása meglepetést keltett.

A Keleti Értesítő jelenti: A politikai körökben általánosan a külügyminiszter távozását oly eseménynek tartják, melynek kétségtelenül lesz visszahatása a monarchia két államának politikai irányára is. A külügyminiszter utódját illetőleg felmerült hírelek eddigelé csakis kombináció jellegével bírnak. Hír szerint Szögyény-Marich berlini nagykövet Bécsbe hivatott.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. Május 18.

Hogy voltam én rablóvezér?*)

Írta: Szádeczky Lajos dr.

Még 1884-ben történt, midőn Békés Gáspár erdélyi fejedelmi vetélytárs, a székekely vezére élettrajzát írtam, hogy meg akartam nézni a csatát, a hol az erdélyi fejedelem Báthory István megverte Békés Gáspárt és az ő s Andrassy Péter (a gróf Andrassy-aknak őse) zászlai alatt harcolt székelyeket.

Kiszállván a vonatról egy öt óra tájon egy tavaszi délután az illető falu megáll helyén, koei hiányában gyalogosan mentem be a faluba egy közsékekely vezetése mellett. A grófi kastélyba igyekeztem először is, a mely 1575. június 9-én a Békések főhadiszállása volt s a melynek udvarán a csata után Báthory hat elfogott fúrat lefejeztetett.

Vezetőmtől megtudtam, hogy a gróf nincs oda haza, de ott van a „gazdája“, az majd megmutatja, a mit látni akarok. Elmondta azt is, hogy milyen nagy gazda ez a „gazda“ most nem rég adott el nyolcz hízott ökröt, párját 400 forintjával. Ez ugyan az én tárgyamhoz nem tartozott, de szükségem

ges tudnivaló a későbbi fejlemények megértéséhez.

A kastélyba érve gazduramat (egy nagy csizmás, ingujjas, félművelt falusi gazdát) újságolvasáson haborgattam meg. Az asztalon ott fektött a „Budapest“, a legszebb képes magyar újság, benne lepingálva és leírva egy akkor nagy feltűnést keltett nagy-szebeni rablógyilkosság az uri rablókkal. Gazda uram épen azt olvasta fel a feleségének, midőn én este felé hozzá beállítottam s magamat bemutatva, elmondtam látogatásom célját.

Eroősen gyanusnak és érthetetlennek látszott előtűk, hogy hogyan lehet valaki olyan bolond, hogy 300 esztendővel ezelőtt történt dolgok után járogat. Még gyanusabb volt a kérdézősködés, hogy lehetne-e a kastélyt megnézni, vannak-e benne régi képek, fegyverek stb.?

Nagyon régen volt az a csata, tán igaz se volt. Ő azt meg nem érte, nem is ott született, csak nyolcz esztendeje van a faluban. Van ugyan a falu határában valami „Békési domb“, a hol valami csatából halottak vannak eltemetve, de hát ki tudhatja, mi igaz az egész dologból. Nem él már abból az időből senki a faluban, vannak ugyan nálánál öregebb emberek, azok tán többet tudnak. Itt lakik a faluban a gazdatiszt, a ki 24 esztendeig lakott a kastélyban, az tán tud valamit a dologról, menjek ahhoz.

Hát a régi kőgát nyoma a Maroson meg van-e még? Arra menekült a futó se-

reg, ott hányták be a menekülőket az ágyukat a folyóba? — kérdeztem.

—Hát azt, hogy tudja az ur, járt már itt faluban?

— Nem jártam én, csak úgy könnyből, írásból tudom.

Ez még gyanusabb volt, hogy én őt alkonnyat tájon a Maros gátjához akarom kicsalni. Nem lehetek igazi járatban.

— Oda már késő van kimenni, volt a felelete. — Hát legalább a kastély udvarát mutassa meg — kértem.

Nagy nehezen engedett a kérésemnek: elől boosátra engem, tiszteletteljes távolban követett, hogy valami baj ne essék.

Aztán az alatt az ürügy alatt, hogy embert rendel, a ki a régi gazdatisztához elvezet, kiment a konyhába s a feleségével haditanácsot tartott s elhatározták, hogy nem a régi dolgok vonzottak engem oda, de a 8 ökrör ára s hogy társaim, a rablóbanda, bizonyosan a Maros gátjánál van elrejtőzve, azért akartam én őt oda kicsalni, s hogy bizonyosan a kastélyt akarjuk kirabolni. Aligha nem ezek lehettek azok is, a kik nem rég a dombon álló grófi sirboltban, az exzellenciás ur sirját kifosztották.

Később tudtam meg, hogy a gyanus körülmények egész láncolatában a legerősebb az volt, hogy a szomszéd faluban nem régen egy, valószínűleg jux-ból, levelet kaptak, hogy nem sokára 12 uri rabló érkezik oda Bécsből az ottani grófi kastély kifosztására. Szemmel is tartották néhány napig csendőrök ál-

tal a vasuton érkezőket és a kastélyt s ez az őrzés épen egy pár nappal az én érkezésem előtt szűnt meg.

Szóval a gyanura számtalan okot talált az én gazdám s nig nekem látszólag embert kerestetett, megizente a bírónak, a régi gazdatiszt volt, hogy rablók vannak a falu körül, egyik itt van nála, küldi hozzá, hogy fogja vallatni.

És ő ezt annyira hitte, hogy még harmadnap is komolyan beszélt a szomszéd városban olyanoknak, kiktől aztán én is megtudtam. A felesége pedig annyira megijedt, hogy beteg lett. A patikárius később is emlegette, mennyi hasznót hajtottam neki akaratlanul. Elérkezvén a számomra vezetőül kerestetett ember, elbucsztam a kedves házígazdától s megindultunk a faluba: én elől, vezető utánam, kezében vasszállával. Én akkor azt hittem, hogy a kutyák ellen hozta a vasszállát később (midőn kiderült a titok) tudtam meg hogy az is tölem félt.

A bíró udvarán már egy sereg ember álldogált. Azt hittem napszámások, pedig azok is engem vártak. A rablók ellen mozgósított népfelkelés volt,

A nyugalmazott gazdatiszt s most bíró (színtén afféle illiteratus ember) hivatalos komolysággal fogadott s midőn előadtam jövetelem célját s hozzá intézett kérdés és kéréseimet, nem volt tisztában magával, hogy nem higgyen-e vagy a gróf gazdájának a ki megizente, hogy egy gonosz járatban levő gyanus idegent küld hozzá.

Bevezetett tehát a belső szobába, a hol diplomás ügyvéd fia és a tiszteletes kártyázgatót, pipaszó és bor mellett.

Ezek aztán csakhamar megértették, hogy miről van szó s nemcsak hogy szívesen adtak felvilágosítást mindenről, a mit a csatáról tudni akartam, hanem előszedtek egy csomó régi okleveles, egy halmaz kutyabőrt, harmadik poharat hozattak s vitán barátkoztak a gyanus idegennel az esti vonat indulásáig. Az öreg gazda kiment a népet megnyugtadni, hogy nincs semmi baj, a falut nem fenyegeti semmi veszedelem, az az ifjú ember valami deákos, írástudó ember, a ki nem pénzt, de régi írásokat keres.

Bizonyította az öreg szavait a szolgálója is mondván, hogy ő ismeri azt az urfit még abból az időből, mikor ő Vásárhelyt a Teleki-thékában szolgát s az urfi oda járt — a kisasszonyhoz.

Szegény b. e. apósom évek mulva is szerette emlegetni (a mit ő az egész kalandban a legédekesebbnek tartott), hogy engem az ő egykori szolgálója mentett meg, mint valami őrangyal.

A népfelkelés azonban nehezen akart szétszórni, mert az atyafiaknak sehogysom fért a fejékkbe a dolog, hogy valaki olyan bolond legyen, hogy 300 esztendő dolgot keressen az ő falujokban. Biz azt kár olyan könnyen elengedni (mondották fejszóvalva), mert ha nem is a rablók vezére, legalább is a rablók „espionja“.

*) Az „Erdély“ legújabb számából.

A tordai Olvasó Nőegylet ötven éves jubileuma.

(Saját tudósítónktól.)

Torda, május 12.

Még az 1848—49. szabadságharcunk ideje előtt alakult meg Tordán a nők olvasó egylete gróf Thoroczkay Miklósné elnöklétével, mikor a nemzeti élet kaszínók s más társadalmi intézmények keletkezésével lázas mozgásban volt.

Az olvasó nőegyletek között a tordai nőké volt az első, mely megalakult. Ez egyetnek 50 éves szép múltja van, s az ötven év munkásságának emlékére ez év május 11-én szent jubileumot rendezett az egylet a vármegyeház dísztermében.

Az ünnepély gazdag programmal ment végbe, az egész megyéből összegyűlt előkelő közönség.

Fényes pontokat töltött be Tordai G. Erzs. hírneves szavaló művésze, ki városra és a nőegylet iránti szeretetből jött el vendégszerépeln. Aranyak, Katalin, cz. nagy drámai költeményét adta elő, nagyobb hatást ért el azonban Petőfi három kisebb költeményének elszavalásával, melyeket a közönség nagy tapsviharral fogadott.

Szintén csak barátságából vett részt az előadásban Konecsk Viktoria kiváló opera énekesnő, — a ki elragadta a közönséget s gazdagon emelte az est sikerét. Többszöri megjegyzések után néhány népdalt is énekelt Magyarossy urak Kolozsvárról zongora kísérettel. Dr. Damokos Andor ízbíró hegedűn. Nesselfeld Miklós városi főjegyző az egylet 50 éves történetét olvasta fel nagy érdeklődés mellett.

Az egyletnek igen szép története van. Az alapító-elnökön kívül még két elnöke volt. Egyik néhai Puhl Ignác, másik, ki jelenlegi elnöke, dr. Damokos Antalné kir. törvényszéki elnökné, kik az egyletet virágzásra emelték s rendkívül sok jótékonytárgyat gyakoroltattak az egylettel.

Az Emlékek kétszeres alapító tagja, a Kisfaludy-társaságunk alapító tagja, tűz és vízkárosultaknak számtalanszor küldöttek 100 meg 100 forint az ország különböző részeibe, Kazinczy, Arany és Jókai Miklós szobor-alapra több 100 forint adtak. Özegyeknek, árváknak, siketnémáknak több ezerre megy, a mit nyújtottak. Ez ünnepély alkalmával néhány ezer forint alapítványt tettek ily célra s az egylet felvette czímébe a „jótékony” jelszót is. Ugyancsak e jubileum emlékére egy 100 frtos alapítványt tettek oly tordai tanuló részére, ki a magyar nyelvből és irodalomból a legkitűnőbb tanuló.

Az egyletnek most is tekintélyes pénzalappal rendelkezik, s van közel 3 ezer műből álló könyvtára. Ez egylet nagy méltán emeli ki dr. Damokosné a jelenlegi fáradságtalan buzgó elnököt.

A művészestély után 70 terítéki lakoma volt a „Koronában”, hogy Nagy Olivér vármegyei főjegyző üdvözlője pohárköszöntője lelkes szónoklatában, az egylet, általában a nőket, mint az élet szebbik oldalát s az egylet derék elnökét, dr. Damokos Antalné urasszonyt.

A hét krónikája.

Kolozsvár, május 18.

Abban a nagy haborodásban, a melyet a Bánffy Dezső szűk körben mozgó diplomatai tapintata idézett fel ezen a héten is sok nevezetes mozzanat emelkedik ki. A legfigyelemre méltóbb voltak ezek között az Agárdi, pápai nuncius visszahívásáról szóló és a felhivatalosok által sippal, dobbal hirtett híresztelés, a mely azonban nem bizonyult igaznak.

E szerint a nuncius még sem esett áldozatul a diplomatai bohózatnak, hanem áldozatul esett a nagy intrikus: Kálnoky ur.

Egy cseppelt sem lehet büszke a szabadvitű párt erre az elégtételre, mert bizony ez még nagyon egy problematikus elégtétel. Maga a nemzet azonban örvendhet, mert Kálnoky urban bizonyára nem legjobb s még csak nem is jó barátját veszítette el. Örvendhet ennek, az idáig elért csekély eredménynek is, mert Kálnoky ur — ha nem is bizonyult 14 évi szolgálata után lángésznek, de mindenesetre bizonyul olyan tehetségnek, a ki sok ártalmára vált a magyar nemzetnek.

Bánffy azonban tehetségtelensége által válhatik a nemzeti haladás nagy kárára, s így éppen nem ártott volna, ha őt is elnyeli az örvény, melyet karöltve idéztek föl.

Az elégtétel különben Bánffyra nézve hiányos és Kálnoky e lemondása által is ütött egyet a magyar miniszterelnökön, a mennyiben kibújt az igazi elégtétel-nyújtás felelőssége alól, a mely elégtétel abban állott volna, ha elküldi a szentszéknek azt a bizonyos jegyzékváltást, a mely Bánffy által a magyar parlamentben már május elsőjén publikáltott. Ezt azonban Kálnoky nem tette. E helyett kihuzza magát minden további bajoskodás alól, másra hárítja a további teendőket, kikérüli a delegatiók viharát, s felgyémántozva nyugalomba vonul.

De ha Bánffy és pártja elégtételnek vennék is magukra nézve Kálnoky lemondását, a mit annyi önértzetesség mellett, a mennyit eddig követtek, könnyen megtehetnek, bizonyára nem nyert elégtételt a nemzet. — Kálnoky ugyan megy, de szelleme ott marad.

Az a szellem pedig jól tudjuk, hogy hány év óta szegi szárnyát a magyar nemzet alkotmányos törekvéseinek. Kálnoky ur magyar hangzása neve dacára is gyűlölte a magyart és az ő műve az, hogy a külpolitikában mindig osztrák provinciára sülyedtünk és Európa egyetlen államában sem jutott soha érvényre soha a magyar állami élet méltánylása.

Ennek a bukott külügyministernek az utódja most Goluchosky volt bucaresti osztrák-magyar követ, a ki Kálnokynak mindenben nyomába lép. Hiszen egyetértéssel az, hogy a Magyarországon állandóan lázító oláhok erkölcsi és anyagi támogatásban részesültek Romániában és sikerült nekik Európa szerte elhitetni, hogy Magyarországon ők eltipított nemzetiség. És ma ezek a törvénytelen, igazságtalan agitációk folynak, az akkori bucaresti osztrák-magyar követnek, a ki most Kálnoky utódja, nem volt egyetlen ténye, a mivel utját akarta volna vágni az igazságtalan vádaknak.

Ezek után nem sokat várhatunk az új külügyminiszterrel sem s bármennyire ujongjon a hatalmi párt Kálnoky bukásának, a magyar nemzet egykedvűséggel fogadja, mert külügyeit csak továbbra is a Kálnoky rosz szelleme vezeti.

Ennek a hétnek minden nagy eseményét össze is foglaltuk röviden s nálunk Erdélyben illetőleg Kolozsvárt még azt vehetjük eseményszámba, hogy a gazdák várvárt vendége az eső megérkezett. Ezenkívül szem, hogy meg voltál lepetve. Tegnap este nagyon hosszasan olvastam a könyvtárban és olvasás közben elaludtam. És miután virradtig aludtam a karosszékekben, nem volt kedvem az ágyba lefeküdni.

A legény a gazdája öltözködésének az utolsó részleteiben segédkezett, az új szürke házi kabátjáról láthatatlan porszemeket kefélt le. Sir Adriánnak az óráját és zsebkendőjét átnyújtotta, s koronként lopva nézett a gazdájára.

Kilencz óra. Az imádságra hívó harang megszólalt; Sir Adrián lement a reggeliző szobába, hova a cselédek csendesen vonultak be és szokott helyüket elfoglalták. Ebben az órában a Lady Belfield szokása volt imádságokat olvasni, tekintet nélkül arra, hogy a vendégei közül kik jelentek meg, vagy maradtak távol. E dologban nem követelte vendégeitől, hogy ott legyenek; de ő a cselédjei iránt kötelességének tartotta, hogy imádkozásukban egy ügy legyen velük.

Az imádság nem tartott nagyon hosszasan, a szentírásnak felvett része sem volt nagyon homályos; és midőn mindnyájan felállottak a térdükről, Lady Belfield kérdésközlött azoknak az egészségi állapotáról, a kik gyengélkedtek, vagy egy beteg rokonukról kérdezte az utolsó újságot, vagy Marrablenét tartotta vissza néhány percze, hogy az imádság és reggeli közt levő időben beszél-gessenek, vagy a kertbe vitte, hogy valami javítást megmutasson, vagy egy a kertész által megjegyzett geraniumot bámultasson meg vele.

A kötelesség és szeretet köteleke nagyon erős volt az urnó és a Belfield apátsági cselédek között.

Ez utolsó látogatásának az ideje alatt Helén ritkán jelent meg délelőtt. Lady Belfield nem tett megjegyzést midőn az imádságnak vége volt és midőn a reggelizést a menyee nélkül kezdte meg.

elég fontos esemény történt a Nemzeti Szalon megnyitása által vasárnap Kolozsvárt, de a mi már csak a jövő hét krónikájának képezheti tárgyát.

Városi ügyek.

(Szakbizottságok ülése.)

Kolozsvár városi törvényhatóságának szakbizottságai tegnap népes ülést tartottak s nagyon fontos, közérdeklő ügyeket tárgyaltak. Az ülésen Szvacsina Géza első tanácsos, mint polgármester-helyettes elnökölt.

Első ügy volt az utcák öntözésének kérdése. Dr. Nagy Mór tanácsos terjesztette elő. Az utcák öntözését csak 1894-ben kezdette meg a város, még pedig 10 öntöző szekérrel, melyekhez a lovakat és személyzetet árlejtés után egy vállalkozótól vette át; két ló használatáért egy napra talvally 3 frt 33 krt, fizetett és pedig még akkor is, mikor eső volt és így nem kellett öntözni. Az idén a Tanács úgy hirdette ki a pályázatot, hogy a vállalkozó legyen köteles esős napokon fogataival a város részére más munkát is teljesíteni így köhordás, kavics s porond szállítás stb. Három ajánlat érkezett be: az egyik Hirsch Hermantól, a ki egy kétlovas fogatért napjára 3 frt 30 krt, ifj. Zatlér Józseftől, a ki 3 frt 31 krt és Nemes J. tól s Stark Lajostól (a tavalyi vállalkozótól), a ki 3 frt 33 krt kértek. Ezenkívül Hirsch Herman esős napokon másnémet városi munkára hat (három-három lovas) fogatot, ifj. Zatlér József ellenben tíz (két-két lovas) fogatot fog a város rendelkezésére bocsátani saját lojáról (szekereivel, Hirsch Herman pedig ezenkívül a város tulajdonát képező öntöző szekereken szükséges javítások költségeit is magára vállalta; végre Nemes és Stark semmi kötelezettséget nem ajánlottak esős időben. A zárt ajánlatok felbontása után Nemes és Stark pótajánlatot adtak be, melyben egy (kétlovas) fogatért már csak 3 frt 25 krt kérnek s azonkívül egy fogatot esős időben is a város rendelkezésére bocsátanak vagy e helyett megporondoztatják a sétatéri szekérutat; ha pedig csak öntözésre köteleztetnek és esős napokon szabadon használhatják lovaikat: akkor egy napra (de az esős napokra is) 3 frt 15 krt kérnek.

Erre az előterjesztésre hosszabb s élénk eszmecserére indult meg. Salamon Antal tanácsos utalt arra, hogy milyen igazságtalan s méltánytalan támadásokat szoktak intézni a városi hatóság ellen éppen olyanok, a kik egy krajczár városi adót sem fizetnek, de mindenféle tulajdonosok igényeket támasztanak a közigazgatással szemben. Kiemeli továbbá, hogy ha a város az utcák öntözését a városi közpénztárból fűdözi, de csak néhány utcát öntöztet: igazságtalanságot követ el a többi, külvárosi adófizetők ellen, mert az ő pénzükkel csak a mások kényelméről gondoskodik. Továbbá kiemeli, hogy az idénre utcaöntözésre 5000 frt van ugyan előirányozva a városi költségvetésben; de a város jövedelmei olyan gyengén folynak be, hogy a házépítést már is valami 35 ezer forint ideiglenes kölcsönnel kellett segíteni, hogy a város folyó fizetéseit teljesítse. Salamon tanácsos bár elismeri az utca-öntözés hasznát közegészségi és kényelmi szempontból, nagyon megfontolandónak tartja, hogy a város egyáltalán öntöztessen és mi-ből fedezze a kiadásokat.

Dr. Groisz Gusztáv szintén elismeri, hogy az utcák öntözése újabb terhet rótt a városi polgárságra, de konstátálja, hogy az utcák öntözését egy Kolozsvár város már csak közegészségi okból sem hagyhatja abba. A mi a fűdöztetést illeti, dr. Groisz Gusztáv azt véli, hogy ezt a kiadást csak a város közpénztárból, tehát mindnyájunk adójából lehet fűdöztetni és nem szabad csak az illető utcák háztulajdonosaira reáírni.

Adrián, ma reggel nagyon halvány-nak találta, — mondá, a mint a teát kezdte kitölteni, és a fia a reggeli világosságban éppen szembe ült vele, reményem, hogy nincs semmi baj.

Nincs semmi baj? Egy órával ezelőtt a legénye is ugyan ezt kérdezte tőle kint az ajtó előtt.

Nincs semmi. Csak, hogy tegnap este hosszasan ültem bent mint rendesen, egy különös könyvbe nagyon belemertültem. Tényleg oly bolond voltam, hogy addig olvastam, míg kifárasztottam magamat és a karos székben elaludtam.

Ez nem mutatja azt, mintha a könyv nagyon érdekes lett volna.

De érdekes volt.

Adrián, miről olvastál? Mindig örülök midőn egy új könyvről beszélsz.

Ez nem volt új, — válaszolá Adrián gyorsan, a további kérdésközléseket félve. Müllernek a munkája volt és Darwinnak némely eszméit érdeklődéssel nyomoztam egy korábbi tudós művének a forrásához.

Es elaludtál a könyvtárban és azt hiszem, hogy nagyon későn fekvődtél le az ágyba — kérdezte az anyja aggályosan.

Nagyon későn. Tényleg én — Mi az Andrá?

Sir Adrián, kérem, beszélhetek ön-nel? Kérde a legény, olyan arcozval a mi rosszat sejtett.

Adrián gyorsan felállott és az ajtó felé ment.

Természetesen beszélsz.

András, álljon meg, — kiáltá lady Belfield.

Mi mondani valója van magának a gazdájához a mit nem mondhat el előttem? Történt valami?

Az ember zavarodottan nézett a gaz-

Salamon A. tanácsos erre félreértett szavait magyarázván, kijelenti, hogy ő az utcák öntözését nem ellenzi, csak arra akarta figyelmeztetni a bizottsági tagokat és az adófizető polgárságot, hogy ha mindenféle igényt támasztanak a városi hatósággal szemben; akkor viszont nem kell panaszkodni a folyton szaporodó adók és más terhek miatt, mert ize csak az öt hónap öntözés és csak a főbb utcákban 5000 frtba kerül, ez pedig éppen két perczent pótdónak felel meg.

Ezek után a szakbizottságok azt a véleményét nyilvánították, hogy

I-szor: az utcák addig is, míg a vízvezeték útján lesz elegendő víz az utcaöntözésre is, tíz hordós szekérrel öntöztessenek, még pedig az összes adófizetők terhére, de

II-szor: nem az összes utcák öntöztendők, hanem csak a Főter, Trencsintér és Széchenyitér, továbbá Nagy-Híd, Nagymalom, Bel- és Külmonorutczák (az Augusztumig), az Alsó-Szén- és Jókai, a Sétatér, Kúlszén-, London-, Páris-, Belmagyar-, Belközép-, Belmonostorutczák, a Külmagyar- és Külközéputcza a Keresztutczáig;

III-szor: az öntöző szekerekhez szükséges lófogatokot (két-két lovat és egy-egy kocsi) tíz szekér számára ifj. Zatlér József vállalkozótól szerezzék be a város, miután az ő ajánlata a legelőnyösebb — a Nemes és Stark pótajánlata pedig, miután a zártajánlatok beadása után utólag érkezett be, figyelembe se vessések;

IV-szer: tekintettel arra, hogy a végleges vízmű útján remélhetőleg elegendő víz fog rendelkezésre állani már talán 1896-ban: a szerződés csak 1895-re és 1896-ra kössék úgy, hogy 1896. január 1-én fellehesse mondani.

A második igen fontos közérdeklő tárgy volt: a sétatérén egy új vendéglő és czukrászati csarnok, továbbá a tő mellett egy korsolyázó csarnok építése. Ezt az ügyet Salamon Antal tanácsos ismertette. Eszerint a sétatér-bizottság ajánlja a bemutatott tervek szerint mindkét csarnokot felépíteni; a két épület összesen 40 ezer frtba kerül; ennek a törlesztésére kölcsön vétetnék föl még pedig 24 ezer forint, 16 ezer forintot pedig lehet fűdöztetni a a kabalapataki erdő vételárából, melyből erre a célra megmarad az az összeg; ellenben a 24 ezer forint kölcsönt évi 3000 frttal 12 év alatt le lehet törleszteni; ezt a három ezer forintot a vendéglő csarnok jövedelméből, a tő béréből és a sétatér jövedelméből lehet fedezni úgy, hogy újabb terhet a városi pénztárra nem hárul.

A szakbizottságok egyhangulag helyeslik a sétatér-bizottság javaslatát s azt ajánlják a közgyűlésnek, hogy még az idén építtesse föl a csarnokokat.

Ezek után a szakbizottságok a vízvezeték és csatornázás építését ellenőrző építő-bizottság három javaslatát fogadták el szintén egyhangulag, melyeket hasonlóképp Salamon Antal tanácsos terjesztett elő.

Az egyik javaslat szerint a Hídelve vízvezeteki csőhálózata kiterjesztetik (az eredeti tervtől eltérőleg) a Kómálajja-utczára a Nagy-híd, a Kis- és Kajántó-utczákra, a Bácsi-uttra (Herczegóvina-uttra), végre a Kővári-fele telep utczáira is; az utczai csőhálózatnak ez a kiterjesztése 12 ezer forinttöbb kiadást okoz.

A másik javaslat szerint, az eredeti tervtől eltérőleg, a csatornahálózatban minden utca csatornája — mintegy 9 ezer meter hosszúságban — olyan nagy átmérőrekké építtetik ki, hogy a város összes utczai csatornái mászthatók legyenek, tehát ha netalán eldugulnának, emberi erővel ki lehessen azokat takarítani és ne kelljen azokat felszakgatni, a mi aztán sokkal többé dájáról az asszonyára, és arról ismét vissza a gazdájára.

— My lady, Belfieldné ő nagyságával történt valami. Marrablen nyughatatlan egy kisse a miatt a mit Jeni éppen most mondott neki.

— Mit jelent ez a titokzatosság? Jeni mit mondott? — Beteg a leányom? — kérde lady Belfield, az ajtóhoz sietve.

— Nem my lady — nem az a baj, my lady; csak hogy a fiatal nagysága nincs sehol, és az ágya érintetlenül van mert nem aludt benne, és my lady, a a kufferei és bűrűndjei be vannak pakolva, mintha el akart volna utazni, és Jeni, kinek a szobája a Belfieldné szobája felett van, az az hogy nem éppen felette, de nagyon közel hozzá tegnap este nagyon későn hallotta ötet mozogni, és csudálkozott, hogy miért maradt bent olyan hosszasan.

Adrián mit jelent ez? — kiáltá lady Belfield. Helénnek gondolatában sem volt, hogy töltsük hónapokig elmenjen. Miért pakolta volna be az uti ládát? Hol lehet? Talán a kertben sétál valahol, miután egész éjszaka fen volt.

Adrian, menjünk ki, és nézzünk utánna. Talán nincs semmi baj; és aztán lassubb hangon ezt tévé utánna: A cselédek olyan hamar megijesztek az embert.

— My lady, egy telegrám, — mondá a kulcsár, a mint a jól ösmert narancs szemű boritékkal a tálcán megjelent.

— Ez a leányomnak jött, — mondá az urnője a czimet megnézve. Adrián, — felbontsam?

— Igen, én azt gondolom, hogy jobb lesz ha anyám felbontja, — válaszolá Adrián s igrkezett magát abba a házagságba bele oaskolázni, mely ezentul kell, hogy mindenben a mi a mult éjjeli borzalomra vonatkozik, a viselkedését kormányozza.

kerülne; ez a kiadási többlet 20 ezer frtra megy.

Vége a harmadik javaslat az, hogy a Májális-, Kúlszén- és Pusztá-utczák is láttassanak el csatornával, miután a két előbbi utczában az u. n. Czigány-patakra épített árnyékszárókat csak így lehet megszüntetni, a Pusztá-utcza pedig úgy épül és fejlődik, hogy azt is el kell látni utczai csatornával.

Ezek után még egy szabályrendeleti javaslatot fogadtak el a szakbizottságok, de csak elvileg és általánosságban; ez a szabályrendelet, melyet Salamon Antal tanácsos dolgozott ki és adott elő, azt czéllozza, hogy az építkezések miként engedélyeztessenek a város még benemépített, de a nyílválás következtében már a beépített városrészekhez csatló belső határreszekben, miként engedélyeztessék ezen a területen a mezei földek felosztása házi telkekre. De a javaslat részletes tárgyalásába szakbizottságok csak a közmunka-bizottság és a mérnöki hivatal véleményének a meghallgatása után fognak belebocsátkozni.

A szakbizottságok ma (szombaton) folytatják tárgyalásaikat.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 18.

— Keresztjáró napok. A jövő hét első három napját keresztjáró napoknak nevezik, a róm. kath. egyháznak ezen napon végzett szertartások körmenetei alapján. Ezen ájtatos körmeneteket az egyház mintegy hatszáz esztendő óta végzi ezen napokon, mely vallásos körmenetek célja a Mindenható kegyét azon irányban kikeríteni, hogy elemi csapásoktól, dögvészstől stb. kímélje meg a népet. Kolozsvárt a körmenet d. e. 9 órakor a nagytémlomból indul az első napon a ferenczrendiek, a másodikon a minoriták, a harmadikon a piaristák templomába s innét a szentgyakorlatok után vissza a nagytémlomba. Esős idő esetén az összes szent gyakorlatokat a nagytémlomban tartják meg.

— Képziallítás Kolozsvárt. Sok művészi kép szemléltetés fog gyönyörködtetni Kolozsvár közönsége a redoute nagytérben holnapról kezdve. A kiállítást a Nemzeti Szalon rendezi, s szám és minőség tekintetében oly fényes lesz az, melyhez hasonló Kolozsvár közönsége még nem látott. A legjobb névnek örvendő magyar festők alkotásaiból mintegy 140—150 festmény lesz látható a redoute nagytérben, melyek közül nem egy a berlini, müncheni és budapesti műtárlaton is nagy elismerésben részesült. A képeket most rendezik el a városunkba érkezett festőművészek, különösen Vastagh György és Kacziány Géza, kik nem győzik eléggé panaszkodni, hogy a redoute nagytérme ódi kettős kicsiny ablakaival, s rossz vörös színnel mennyire nem alkalmas képziallításra, s hogy mennyit von le a rossz helyiség a képek hatásából. A kiállítás ünnepélyes megnyitása holnap délelőtt tizenegy órakor lesz. Holnap a belépti jegy 50 kr., azontul 30 kr., lesz. A mai nap folyamán volt alkalmunk áttekinteni a kiállítással beérkezett képeket, s mondhatjuk, hogy igen sok azok között a műbuccsall bíró, s a tárgyban igen nagy változatosság. A kiállítók között pedig ismert nevű festőművészek szerepelnek: Vastagh György, (Vojnich Sándornak és feleségének, továbbá saját leányának életnagyságu remek

Az izenet Belfield Valentintől jött a feleségéhez, a sürgöny Kensingtonban volt feladva harminczöt perczcel hét óra után és három perczcel nyolcz előtt érkezett Chadfordba.

A tartalma ez volt:

„Sürgös szükség van rád ide haza, az okát megtudod, midőn találkozzunk. Az első vonattal indulj a chadfordi állomásra.”

— Bizonyosan beteg — mondá lady Belfield.

Más okért bajosan hívna innét haza. Miért volna reá szükség odahaza kivéve a férje betegségéért — valami szerencsétlenség történt — talán — talán levetette a lora — vagy valami borzasztó szerencsétlenség történt. És olyan óvatosan sürgönyözött, hogy meg ne ijesszen bennünket. — Adrián, én rögtön indulok.

En nem várakozom, addig azt a bohó leányt megtalálják. — Oly gyorsan megyek a fiamhoz, a hogy a vonat vihet.

Az új rémülettel elfehéredve csengett.

— Édes jó anyám ne izgassa fel magát ily borzasztóul — lehet — valóban lehet, hogy nincs ok az aggodalomra — a Valentin egészségi állapota miatt. En nem értem ezt a sürgönyt.

Adrián mértékeltlenül megzavarodva állott a sürgönynyel a kezében. — Hogy telegráfirozhatott volna Valentin azon reggel fél nyolcz órakor Kensingtonból? — Arra az időre nem érkezhetett Londonba, még akkor sem, ha abban az irányban utazott volna. Nem volt vonat, mely oda elvige. De feltéve, hogy az lehetséges lett volna, miért küldött volna ilyen izenetet? Mit remélhetett nyerni azon undok guny által, hogy a halottnak sürgönyöz?

(Folytatása köv.)

kivitelű arczépe); Kőváry (Brandt József életnagyságú arczépe); Kacziány Géza (Krisztus fej, Csizányok a hóban, Hazatérő részeg pór stb.); K u b á n y i (Felhasznált alkalom); Vastagh Géza (Házaspár); Zemlémi Tivadar (Füldő gyerek); Koroknyai Ottó (Temetés cz. nagy képe); Margitay Tihamér (No, ne izéljen); Pap Henrik (Csonka honvéd); Kinnah László (Füldő libák); Vágó Pál (Arany eső); Spányik Kornél (Bál után); Fényes Adolf (Nagymama); Tölgyesi Arthur, Mendlik Oszkár, Mendnyánszky, Badits Ottó (Madonna); Szobonya Mihály, Mesterhúzi K., Konek Ida, Krizs Aladár, Ujvári Ferencz stb. stb. szerepelnek kiállított táj, vagy zásner képekkel a tálarton, mely mindenkinek valódi művelzetet nyújthat, s melynek megtekintését, a ki teheti, ne mulassza el. A kiállítás helyén holnaptól kezdve kapható lesz a képek katalógusa, melyben az eladó festményeknek ára is fel lesz tüntetve.

— **Repülő-gép.** Márton Lajos dr. kolozsvári egyetemi tanárnak repülő gépe készülőben van. A tanár a velocipéd szerkezet alapján készíti találmányát. A minta 1½ méter hosszú, 50 cm-ter széles. A lendkereket pedálok hozzák mozgásba, ez pedig a lebegésre és haladásra szükséges szárnyakat mozgatja. A fel- vagy lefelé való kormányzás a test előre, vagy hátrahajlásával, a jobbra- vagy balrafordulás pedig a jobb vagy bal kar kinyújtása által érhető el.

A tanár találmányát az erdélyi múzeum egyetl közlebbi gyűlésén ismertetni fogja.

Megjegyezzük, hogy hazánkban és Németországban már szabadalmat kapott találmányára s most folynak a tárgyalások Angol- és Franciaországgal is a szabadalomra nézve.

Ezenkívül az Egyesült-Államokban is szabadalmat eszközöl ki repülő gépére Martin.

A minta, melyen jelenleg dolgozik, kolozsvári munka s miután itt megfelelő gyári berendezés arra nincs, hogy a hosszú tengely egy darabban s megfelelő tökéletes alakban elő állítható legyen, a jelenlegi minta tengelye három darabból van össze illesztve, a mi a találmány gyakorlati alkalmazását ma még lehetetlenné teszi.

Tárgyalást folytat azonban a feltaláló egy berlini velocipéd gyárral, mely a szerkezetet a terv szerint előírt módon előállítani képes lesz. Ha szerencsésen elkészülhet a lég velocipéd, a kolozsvári kerékpáros egyetl lesz az a szerencsés, mely legelőször látogatja meg „légi utón” a fővárosban vagy külföldön működő s az utak göröngyein karikázó társ egyesületek tagjait.

Minden esetre jó gondolat a velocipéd mintájára tervezni egy kormányozható légjárt, mert a velocipéd szerkezet, mint a tapasztalat mutatja, fejlesztésre alkalmas találmánya a századnak s miután már van nemcsak szárazföldi hanem vízi velocipéd is, e fejlődés folyamán lég velocipéd is léte-sülhet.

Ha a Márton találmánya a gyakorlati használatra nem is válik be, mint a hogy Draib báró első velocipédje sem tudta kezdetben a gyakorlati életet szolgálni néhány évtized előtt, minden esetre uttörője lehet egy iránynak, melyen haladva, a levegőben való járás módját nemcsak megtalálják, hanem praktikussá is teszik. Márton tanár dr. megígérte lapunk egyik munkatársának, hogy repülőgép szerkezetét közelebbről bemutattja.

— **A III-ik országos gazda kongresszuson,** mely e hó 20-án kezdődik az Erdélyrészi Gazdasági-egyesületekből a következő képviseltek magukat: Erdélyrészi Gazdasági-egyesület a következő tagjai által: Tisza László, Szabó József, báró Bánffy Ernő, br. Jósika Gábor, Bartha Miklós, Hosszu József, Kodolányi Antal, Sigmund Dezső és Teleki Árvéd gróf. Csikmegyei Gazdasági-egyesület: Borszék Soma és Nagy Imre. Hunyadmegyei Gazdasági egyesület: báró Bornemisza Tivadar, Barcsay Kálmán, Piets Lajos, Szentiványi Gábor, Lázár László, Benedikty Lajos és Fay Béla. Tordamegyei Gazdasági-egyesület: Söfalvi Ilyés Lajos, gr. Toldalagi László, Santha Albert és Szentkirályi Gyula. Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági-egyesület: Gróf Kornis Viktor, Betegh Imre, Szemmary József és Moluár Andor. Udvarhelymegyei Gazdasági-egyetl: Ugron János, dr. Török Albert, Ugron Gábor, Ugron Ákos, Ugron Zoltán, br. Kemény Béla, Szentkirályi Árpád, Pálffy Dénes, Dániel Lajos, Sperker Ferencz, dr. Gyarmathy Dezső, Balassy Sándor és Gyárfás Endre.

— **Esős idő** következett be, a tegnap este 9 óra óta. A csendesen haldogáló kővér cseppek, kertet, mezőt, fát és virágokat fel-frissítettek a hosszas tavaszi szárazság után. A levegő lehült, az idő boros; minden jel arra mutat, hogy az esőzésnek további folytatása lesz, a mi nagyon szükséges is. Most az eső milliókkal gyarapítja a magyar gazda közönség vagyonát a termés fejlődésében.

— **Ódry Lehel** — mint írják — e hó 22-én bucsuzik el végleg a budapesti közönségtől, a „Hugonottak” St.-Briszerepében. Tiszteletli ez alkalommal óvációkban készülnek részesíteni az érdemes művészt, ki mint értestültünk, nemcsak a fővárostól is meg-válík, s Kolozsvárra a megy konzervatóriumi énektanárnak.

— **Évzáró ünnepély.** A ker. akad. „Jó-kai” önképző köre f. hó 19 d. e. 10 órákor az intézet dísztermében érdekes és változatos műsorral évzáró ünnepélyt tart, a melyre a kör nevében a t. érdeklődőket tisztelettel meghívja Dr. Pap Károly elnök-tanár. Klein Mór ifj. titkár.

— **Meghívó.** „A kolozsvári hölgyek házbérségélyző filler-egylete” f. hó 20-án, hétfőn délután 4 órákor Kiss Sándorné II.-od alelnök lakásán (keresked. akadémia) választmányi gyűlést tart egy rendezendő néptünne-pély tárgyában, melyre a választmány tag-jait tisztelettel meghívja. Kolozsvárt, 1895. május 18-án. Fináli Henrikné, I. alelnök. Had-házi Sándor, titkár.

— **Vizsga.** A kolozs-alaguti elemi is-kola 1894—95 évi zárvizsgája foganatosítandó építkezés miatt ez évben a szokottnál előbb és pedig már f. évi május hó 26-án fog meg-tartatni. Nevezett iskola gondnoksága tiszte-lettel kéri a tanítgy barátait, hogy e vizsgá-laton megjelenni és esetleges részvételüket a M. Á. V. helybeli tiszteletbőségének tit-kársági osztályánál f. hó 22-éig bejelenteni sziveskedjenek. Indulás Kolozsvárról a reggel 8 óra 40 perczkor induló vonattal.

— **Gyászjelentés.** Már öv. Dr. Kovács Ödöné szül. Hegedűs Ilona a maga és gyermekei: Pál, János és Ilona; a megboldogult testvérei: Albert ref. theol. ak. professor, or-szágyügyi képviselő, neje Körösy Gizella és gyermekei; Amália öv. Pásztohy Dénesné és gyermekei; Gyula Nagy-Enyed város polgármes-tere, neje Hegedűs Klára és gyermekei; Róza férjezett Pásztohy Rudolfné és gyermekei; Bálint orvostudor neje Blaschek Lujza és gyermekei; János, a bölcsészett tudora, polg. iskolai és ké-pezői tanár, Szabó Klára és gyermekei; sógorai: Hegedűs Gyula m. kir. államépítészeti hivatali főnök, neje Winkler Mari és gyermekei; Hegedűs Kálmán orvostudor, neje Bakó Jolán; és sógorainé néhai Fülöp Gézáné szül. Hegedűs Katinka árvája Judith; továbbá Szabó Sámuel kolozsvári ref. tanár, öv. Szentpáli Ignácné szül. Szabó Eszter s a többi közeli és távoli rokonok nevében a fájdalmas vesztéstől melyen lesújtva tudatja, hogy a feledhetetlen férj, a gondos apa, a ritka jó testvér, rokon Dr. K o v á c s Ö d ö n az összes theol. tudományok tudora, a Bethlen-főiskola theol. akademiájának nyilvános, rendes tanára; az erdélyi ev. ref. egyh.-kerület igazgató-tanácsának, az E. M. K. E. igazgató-választmányának, Alsó-Fehérmegye tör-vényhatósági bizottságának, Nagy-Enyed város képviselő-testületének tagja, az állami polg.-leányiskola gondnokságának elnöke, az erdélyi ref. egyházkerületi papi értekezletnek disztája stb. stb. életének 52-ik, boldog házasságának 25-ik. áldásdus tanári működésének 26-ik évében, f. hó 16-án reggeli ½⁷ órákor hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Benne a vesztésé-g által vigasztalhatatlanul lesújtott neje a leggyön-gédebb férjét, árva gyermeke, a soha ki nem pótolható, gondos, szerető apát, testvéreit, roko-nai a családi kötelek legirágabb lánczszemét, a kiterjedt rokonság minden tagjáért önfelelládo-zással munkáló rokont vesztették el. Esményké-pét, az ur Jézus Krisztust követte, mert úgy élt amint tanított. A szeretetet prédicálta s annak hatalmát életében mutatta meg. Hült tetemei a házán tartandó ima s az ev. ref. tem-plomban tartandó gyászszertartás után az ev. ref. temetőben helyezték örök nyugalomra f. hó 18-án (szombat) d. u. 3 órákor. Örök szere-tete örökdíjként felettünk! Örök szeretetünk vir-raszt felette! Legyen álma csendes, nyugalma édes!

— **Az ős haza felé.** Gróf Zichi Jenő expedíciójában részt vevő tudósítónk Jekaterinodarból keltezett levelében azt je-lenti, hogy az expedíció az orosz területen mindenütt a legnagyobb érdeklődéssel talál-kozik. Az orosz lapok közül többen közölték az expedíció vezető gróf arczképét és élet-rajzát. A Fekete-tengeren való álkélest az expedíció tagjai a legjobb egészségben tet-ték meg. Szebasztopolban, Peodosiában, Yal-fában és Keresben több óra hosszat tartó-zkodtak és az ottani tudományos körökkel érint-kezést folytattak, hogy az expedíció érdeké-ben újabb adatokat szerezenek. Nowocossysk-ból egyszer kirándultak Jekateri-nodardba hogy Szelizin örnagyal, a czerkesz név hí-re ismerősével beszéljenek, de ez hivatalos ügyben éppen Tifliszben tartózkodott. He-lyette azonban a tartományi főnökség iroda-főnöke Kovatenszky szolgálatott igen érde-kes adatokat s egyszerűsmdn az expedíció rendelkezésére boosátott egz tisztet, a ki az expedíciót a cserkusz felakon keresztül ve-zetni fogja. Innen most Wladikaskarba megy az expedíció, hogy onnan Tifliszbe vegye útját.

— **Kitüntetések a földmive-lési miniszteriumban.** A király ruh-verthi Rapaics Radó földmívelésügyi magyar miniszteriumi miniszteri tanácsosnak kitűnő szolgálatai elismerésül a Szt-István-rend ke-resztjét, Péch József osztálytanácsosnak és a földmívelésügyi magyar miniszterium vizrajzi osztálya főnökének, ezen minőségében szer-zett kitűnő érdemei elismerésül, a harmadik osztályú vaskorona rendet, továbbá Fluck Dezső, Káló Gyula, Vigh Dezső, Hajas Imre és Cseresnyés Jenő mérnökök valamint Pá-kozdy Béla segédmérnökök, a folyó évi ár-

víz alkalmával teljesített jeles szolgálataik elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Ezt a szerelem tevé.** Furcsa társaság állt a napokban a párisi jury előtt egy egykori olasz ügyvéd, dr. Reno, bizonyos Lignot, ki báró Laurence néven volt ismért-es a felsőbb társaskörökben, bizonyos mr. Légrion, ki carriéjét mint tengerésztszizt kezdette és Verdiér asszony, egykor véden-ce és örököse Jules Faurenak (nem pedig leá-nya.) A vád rablás és tolvajlás. Az elfogott-takon kívül azonban a bandának még több tagja is van. A katonailag szervezett kom-pániának a főnöke egy Lichel Durry nevű ember, hadnagyai Pfeifer és Zelat. Az egész társaság elfogatására a következő eset adott alkalmat. Cochet ur, habár 55 éves, abban a hibern áll, hogy szereti a galans kalandoro-kat. Egy napon rózsaszínű, illatos levélkét kapott, melyben légyottára hívták. Gyanutla-nul ment a derék ur a csapdába. Türelme-sen várt a rendezvous helyén, várt órahosz-szat, s csak akkor tért haza, mikor meggyő-ződött róla, hogy rászedték. Lakásán azon-ban a lögyött idejét alapo-an fölhasználták. Összes szekrényeit kiürítették, feltörték és kirabolták, kasszáját is, melyben összeku-porgatott pénzt tartotta. Vagyona, 30,000 frank évrjradék eltűnt, Elégítetelnek nagyon csekély volt, hogy a banda csakhamar meg-került, mert az ellopott pénz már nem volt meg.

— **Amerikai szerelem.** New-York-ban nemrég óriási feltűnést keltett egy Cur-zon nevű tönkrement angol főnemesek há-zassága, a kit egy Leiter nevű rangkóros trillios kiasszony boldogított kezével. Egy amerikai hírlapíró annyira buzgó volt, hogy megintervjuolta a boldog arát, egyenesen azt a kérdést intézve hozzá, miért megy nőül Curzonhoz? Miss Leiter percznyi habozás nél-kül ezt felelte: „Mert hírnevet szerzett keleti utazásaival és igen bátor tigris-vadász.” Ki-lentette egyttal, hogy ő is meg fogja láto-gatni amaz országokat, a hol völégénye járt, sőt reméli, hogy előbb-több ő is fog egy tigrist löni. A maliciozus reporter ehhez azt tette hozzá, hogy Leiter kiasszony eddig csak szelíd barmot — baktot lött.

— **Nők barátja.** Szarkesevics orosz tanár egy bölcséleti folyóiratban tanulmányt tett közze, melyben azt bizonyítja, hogy a férfi fölötté áll az állatoknak, de a nő fölötté áll a férfinak. Szarkesevics ugyanis felfedezte, hogy a szellemi képességek nem csupán az agy alkatától és anyagától függnek, ha-nem a hátgerincztől is. S ezen az alapon megcsinálta a szellemi képességek lejtörjáját, melynek törvényes foka a következő: 1. Kro-kodil. 2. Kakas. 3. Galamb. 4. Ló. 5. Macska. 6. Kutya. 7. Sün. 8. Elefánt. 9. Csimpánz. 10. Férfi. 11. Nő. Ha a professor ur tudományságára éppen olyan kifogástalan volna, mint az udvariassága, akkor a fölfedezését szívesen fogadnák.

— **Az angol nyelv szókínese.** A Century Dictionary szerint az angol nyelv többé kevésbé használatos szavainak száma ez időszerint 200,000. Egy angol lap erre megjegyzi, hogy Shakespeare csak 16,000, Milton pedig pláne csak 8000 szóval élt. A művelt angol átlag 3—4000 szóval él, a nép fiának pedig 500 szó is elég. Az angol tár-salgási nyelv megértéséhez csak 200 szó kell, hogy pedig az újságokat és a folyó irodalmi termékeket megérthesse, az idegennek ösz-szesen 2000 szót kell elsajátítani.

— **Amerikai erkölcsök.** A Cent-ury című amerikai folyóirat igen érdekes leleplezést tesz közze azokról a politikai tizel-mekről, melyek az Egyesült-államokban há-rom-négy esztendő óta folynak. A dolog any-nyiban áll, hogy a törvényhozási testület több-ségéhez tartozó politikusok ugnevezett béke-pénzt szednek a különböző részvénytársasá-goktól és vállalatoktól s a békepénz fejében kötelezettséget vállálnak az iránt, hogy sem-miféle olyan törvényre nem adják a száva-zatukat, mely e társulatok és válatatok ér-dekeit veszélyeztetné. Csak igen kevés olyan társulat akadt, mely e békepénz fizetését megtagadta. Megtörtént azonban, hogy a mult esztendőben minden várakozás ellenére a republikánusok győztek s a demokraták ki-estek a hatalomból. Ennek következtében az egyik részvénytársaság igazgatója vonakodott kifizetni a demokrata pártnak a szokásos 15,000 dollárnyi évdíját, azzal az okadással, hogy a demokrata párt a 15,000 dollár évdíj ellenében semmi ellenszolgáltatást adni nem képes. Kiderült azonban az is, hogy a re-publikánusok sem jobbák a deakné vásznánál, bár a választások alatt nagyban hangoztat-ták a politikai morált. A mikor ugyanis a parlament egy tagja törvényjavaslatot nyuj-tott be, melynek ez lett volna a célja, hogy a békepénz-rendszernek elejét vegye, a re-publikánusok a törvényjavaslatot elzavarták. Ekkor aztán a békepénz szépen megoszlott a két párt között s jelenleg a demokraták és a republikánusok egyképen részesülnek a békepénz áldásában. A Century állítása sze-rint 170 biztosító-társulat, 32 bank, 25 ta-karékpénztár, 26 vasut-társulat, 37 külföldi és 24 amerikai gőzhajózási-társulat fizet ren-desen békepénzt. Különösen New-York, Mary-lan és Pensylvania államokban járja a béke-pénz, de a többi államok zem mentet tőle.

A prepák.

Irta: RASS KÁROLY.

Nagyon kedves jószágok. Mikor nagy néha végig sétálnak a főtéren, vagy valamelyik főutczán, azt gondolná az ember, hogy egy élő és mozgó virágos kertet lát maga előtt, a hol az ibolya karonfogva halad a jáczint-tal, a hóvirág álmodozva követi a gyöngyvi-rágot, s a róza nyájias barátságával himbálja a lilium bársony kezét. És aztán olyan éde-sen csevegnek, mint a szerelmes feekopár

mikor enyelegve tűzi, kergeti egymást, s az-tán mikor kifáradva leülnek az akáczvirágok közé, — nevetve adják tudtára a fehér vi-rágos akácznak, meg a bukázó galambnak, hogy ez csak játék volt.

Egészen mások így az utcán, mint benn az intézetben, mert csak itt az utcán tudják függetleníteni magukat a növeideli levegőtől. Nem is lehet csodálkozni, ha úgy örlünk a szabad légnek, mint a feekopár a kék ég-bőltnak és az akáczillatnak. Jaj, mert az intézet-ben nagyon komolynak kell lenni, mikor lát-ják. Mit is szólnának azok a pápaszemés ta-nárnők, a kik mindig francziául beszélnek, ha meglátnák, hogy egy jövendőbeli tanítónó elneveti magát előttük? — És milyen sokat kell tanulni?! Elképzelhetlenül sokat! Majdnem többet mint egy III. éves jogász-nak. Hát a házvezetői gondok?? Mert azok is vannak. Egy-egy hétig mindenkinek vezetni kell a konyhát. Ez a legnehezebb próbákó. Ha esetleg a szakácsné elcsizza a levest, vagy megkocsmasodik a paszuly, jaj, mit kell ak-kor kiállani?! Az éheesebb természetűek boss-zankodnak, a többiek nevetnek. — Formá-liter kinevetik. Aztán mindennap elemle-getik:

Ez a sült olyan sós, mint az Irén le-ve-se!

Ez a lencse egy cseppel sem különb a tegnapi paszulynál!

Es ezt mind végig kell hallgatni — szó nélkül! Azért van olyan jó kedvük az utcán, mert ott egyszerre elfelednek mindent, ott is-mét — lányok.

Néha-néha az előlmenők hátrafordul-nak az utánuk jövőkhöz:

— Leányok! láttátok ma a péket?

— Óh, dehogy láttuk! — és ők is hát-ranéznek.

— Akkor talán Juliskáék látták. Kérd-jétek meg szívem!

Azt gondolják, hogy van valami szük-ségük a pékre? Dehogy! Hanem hátra kel-lett fordulni, mert a prepa-csapatot nyomról-nyomra követi két orvosnövendék, meg egy fess tüzérhadnagy, s őket kellett egy kicsit hamiskásan szemügyre venni. Mikor aztán ha-zaérnek, egy szegletben összesugnak Julis-káékkal:

— Láttátok azt a szép tüzérhadnagyot?

— Azzal a két orvosnövendékkal?

— Igen! Ugy-e ügyesek?

— Mindenütt utánunk jöttek.

— Valamelyikünk tetszik nekik.

— Bizonyosan Miczi.

Miczi szemérmesen lesüti szeimeit:

— Óh nem, hiszen láttam mikor Erzsi-nek csipetett a szemével.

Erzsi Juliskát tolja előtérbe; Juliska Irénre hivatkozik. Mikor pedig a cseppetűt szava szétriasztja őket, mindenik azzal a bol-dog tudattal fog a munkához, hogy bizonyo-san és kizárólag csak érte kísérgette a csapa-pot a tüzérhadnagy, meg a két orvosnövendék...

Különbben az intézetben is van egy-egy kis napugár.

Van zongora, czimbalom, hegedű. Lehet énekelni és táncolni. Van önképzőkörök is, a hol irodalmi és szónoki képességek fej-lezsethetik. Legkedveltebb szavallati darabjuk: A szerelmes tenger.

Szerelmes leveleket kapnak is, irnak is. Persze, a miket ők kapnak, azok mind Jo-lán, Giza, Róza aláírással vannak ellátva, a miket pedig ők irnak, az mind valami Ele-mér, Leó, Zoltán nevében történik. Ha a külvilággal való közlekedés esetleg nehezebbé válik, akkor egymásnak küldözgetik a rózsas-zin borítéku illatos lapokat, mert a termé-szetnek nem lehet erőszakkal útját vágni, és ők is csak leányok, bohó hamiskás leányok.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Királyi kézirat.

Budapest, május 17.

A hivatalos lap mai száma a kö-vetkező királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Kálnoky!

Az a remény, hogy folyó hó 2-án benyújtott lemondásának el nem fo-gadása biztosítani fogja nekem és Mo-narchiámnak további maradását hiva-talában, sajnálatomra nem teljesült.

Házam és a külügyek miniszteri állásától való felmentése iránti kérel-mének megújítása olyan okok kifejtése mellett történt, a melyekről tudomást veszek és a melyek méltánylásával in-díttatva érzem magam, hogy ezen ké-relmének ezuttal engedjek.

Midőn ujólag biztosítom Önt, hogy 14 évi célztudatos és messzeható te-vékenysége alatt tett kiváló szolgálatait hálás emlékezetemben fogom tar-tani; különös elismerésem jeléül Szt.-István rendem gyémántokba foglalt jelvényét adományozom Önnek, mely rendem nagykeresztjét Ön 1893. évi december hó 25-én kelt kéziratom alapján bírja.

Kelt Bécsben. 1895. évi május hó 16-ikán.

Ferencz József.

Képviselőválasztás Zó-lyomban.

Zólyom, május 18.

A zólyomi képviselőválasztás ma d. e. kilencz órákor kezdődött.

A szabadelvűpárti Zsilinszky államtit-kárra 12 óráig beadott 382, a néppárti Marsovszkyra 59 szavazat.

Ligday kaplánt, Marsovszky egyik kor-tését, állítólagos vesztegetés miatt letartó-ztatták.

d. u. 2 óra.

Zsilinszkyre 715, Marsovszkyra 156 szavazat esett.

Kongrua bizottság.

Budapest, május 18.

A kongrua bizottság tegnap ülést tartott. A gyűlésen ő Felsőge legmagasabb jó-váhagyását felolvasta Samassa elnök.

Ezzel a kongrua ügy döntő stádiumba jutott.

Bánffy Bécsben.

Budapest, május 18.

A Kel. Ért. jelenti, Bánffy minisz-terelnök ma délután nagyfontosságu tanácskozást tartott Jósika miniszter-rel. Megállapították azokat a ponto-kat, melyeknek célja, hogy az 1867. XII. t.-cz. 8 §. értelmében a magyar miniszterelnököt a monarchia külügyi politikájának intézésében feltétlenül megillető jogát biztosítsák, nehogy a jövőben oly incidensek, mint a milye-nek a mostani konfliktust előidézték, ismétlődjenek.

Az új külügyminiszter.

Budapest, május 18.

Gróf Goluschovszky már a román követségi állásától való visszahívása után ki volt szemelve Windischgrätz helyébe osztrák miniszterelnöknek, a kinek akkoriban komoly szándéka volt lemondani.

A külügyminiszteri állásra már Kálnoky első lemondásakor ki volt sze-melve. Kálnoky lemondásának elfoga-dása, csak azért késett, mert előbb bi-zalmasan megkérdezték Német- és Olasz-országot, mint szövetségeseket, hogy elfogadják-e Goluschovszkit. Az igenlő válasza kineveztetett Goluschovszki.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Az „UJVILÁG”-hoz

czimzett és közléségénél fogva is egyik kiváló nyári mulatóhelyet a modern kor ki-vánalmaihoz méltóan és a nagyérdemű kö-zönség teljes kényelmére rendeztem be, hogy az egykor kedvelt

„UJVILÁG”

ismét visszanyerje régi jó hírét, s az üdülni és szórakozni vágyó közönség fel-találja ott mind azt, a mik igényének megfe-lelnek.

Az „Ujvilág”ot

6 évre béreltem ki és nem kiméltem semmi áldozatot, hogy ott az előkelő és distingváló közönség jól találja magát.

E czélból **tisztán kezelt jó mi-nőségű borokat** vásároltam be kiváló bor-terelő vidékekről és konyhám **ízletes ma-gyar ételeket** szolgáltat a nagyérdemű közönségnek.

A z „UJVILÁG”

megnyitása a legközelebbi napokban lesz, a mit külön hirdetésben fogok a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni.

Teljes tisztelettel

GRÜN ADOLF,

az „Ujvilág” bérloja.

A LEGOLCSÓBB BUTOR! VÉGELADÁS!

Csak május hó végéig kapható a legjobb minőségű divatos butor Belhidutca 27-ik szám alatt, a posta-palotával átellenben a Kereske-féle házban levő butorraktárban.

Junius elsejéig minden áron ki kell árul-juk a készletet.

Az üzlethelyiség junius 1-től kiadó.

7—x

WALTON és TÁRSA.

Hirdetések.

Pályázati hirdetés.

Az unitárius vallásközönség alamori uradalmában egy **gazdasági gyakornoki állás** pályázat útján betöltendő.

Pályázni kívánók folynmodásuk mellé csatolják a felsőbb gazdasági tanintézet végzését igazoló bizonyítványukat; jelezzék azt, hogy katonai kötelezettségüknek mennyiben tettek eleget.

Évi fizetés 150 frt készpénz, teljes ellátás, két drb. szarvasmarha és egy házi ló tartás.

Pályázati folyamodványok alólirotthoz nyújtandók be folyó hó 30-áig.

Kolozvárt, 1895. május hó 17-én.

Benkő Mihály.

Legjobb és mégis legolcsóbb FÖDÉLCSERÉP, Szent-Királyi Árpádnál SZÉKELY-UDVARHELYEN.

1000 lapos cserép például a kolozvári pályaudvarig 15 frt 50 krba kerül.

Tudakozódásokra további értesítés.

17. (20—52)

AZ ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

HIRSCHFELD SÁNDOR

fűszer- és csemege kereskedése.

A Borszéki forrásvizek kizárólagos főraktára.

Az ideai friss töltésű Borszéki forrásvizek megérkeztek, fél és 1 literes üvegekben kaphatók.

Figyelmeztetem a n. é. közönséget, hogy újabb Borszéki víz név alatt szekerese k Borszéki üvegekbe töltött idegen vizet hoznak forgalomba a közönség félrevezetésére, a zinn csatlákon a Borszéki védjegy utánzatával; ezek eredetileg nem Borszéki vizek. — Az általunk kibocsátott Borszéki vizek palackjai papircimkével vannak ellátva.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

284. (3—5)

Hirschfeld Sándor.

Európának legelső élvezeti vize!

TELJES VÉGKIÁRUSÍTÁS!

Tekintettel a helybeli nyomott fizetési viszonyokra, kénytelen vagyok fizetemet

teljesen és végleg felosztatni.

Tisztelettel értesítem tehát a n. é. közönséget, hogy a raktáron levő összes áruimat, u. m. dus választékú valódi Richter-féle rumburgi, hollandi, irlandi és bécsi házi vásznak, cretonokat, szőtteket, szőnyegeket, függönyöket, női és férfi kész ruhákat és asztalnévűket, a mostan érkezett újdonságokkal együtt

minden elfogadható árban,

készpénz fizetés ellenében,

hatóságilag engedélyezett végeladás folytán kiárusítom.

A mely felette kedvező alkalomra a midőn a n. é. közönség becses figyelmét felhívom, tisztelettel felkérem egyszersmind adóssáim, hogy számlájukat 10 nap alatt okvetlen kifizetni sziveskedjenek, miután nekem is súlyos kötelezettségeim vannak.

Az üzlet összes berendezéseivel együtt en bloc is megvehető.

Tisztelettel:

GÁMENTZY MÁRTON,

(Kolozsvár, főter, gr. Teleki-ház.)

265. (8—20)

Ezer koronát kap!

a ki a „Walton“-féle borokban más elemet, mint a mi a tiszta jó bor alkotórésze: kimutat!

Walton Ede

fűszer-, csemege- és borkereskedésében,

Kolozsvárt, főter 9. sz. (Báró Jósika-ház.)

Különösen valódi, tiszta boraimat ajánlom. — Ezeket Méltóságos Gróf Teleki László Gyula ur krakkói uradalmából szerezem be és feltétlen bizalma révén: a Gróf ur neve alatt árusítom. Pinczémben majdnem minden faj bor képviselve van (360 hectoliternyi mennyiségben). Valamint kis üstös seprő- és törkölypálinka, többféle Cognac és finom öreg szilvium is kapható.

Nagybani vételnél jelentékeny kedvezmény!

Árjegyzék ingyen!

Teljes tisztelettel

308. (5—10)

WALTON EDE.

Eladó szőlő.

A Rákóczy-hegyben

7½ fertály szőlő, nyári lakással, üveges verandával, konyhával, vízvezetékkel, fürdővel és zuhanyval ellátva

Jutányos áron eladó.

Értekezhetni Losonczy Jánossal, Bácsi-utca 1. szám alatt.

307. (3—3)

Eladó Kolozsvárt, a belváros közvetlen közelében, szolidan épített, kényelmes beosztású **CSALÁDI LAKHÁZAK**, külön udvar és kerttel, 11 évi adómentességgel.

Továbbá **tőkepénz elhelyezésére** rendkívül kedvező, 6 és 7%-ot jövedelmező

egy és két emeletes bérházak, még 10 évig adómentesek.

Ugyanitt azonnal kiadandó **2 családi ház** szép udvar és nagy kerttel.

Értekezhetni Nagy-utca 7. szám alatt, Török Sándor fűszerkereskedővel.

306. (5—8)

Az erdélyi részek legismertebb szállodája

„Hotel Biasini“

Kolozsvárt,

az elhunyt tulajdonos fiára szállván, továbbra is házi kezelésben marad.

A vendégek kényelmét szolgáló számos újítás lépett és lép folytonosan életbe.

Köcsiyal megszálló vendégek, ha a mérsékelt áru zabot és szénát a szállodában veszik, ezentul lovaik után istálló-pénzt nem fizetnek.

Pontos kiszolgálás, tisztaság, olcsó árak tekintetében csakhamar páratlanul fog állani a

326. (4—5)

„Biasini szálloda“

Kolozsvárt.

A Pünkösdi ünnepekre!

A legnemesebb

Erdélyi természetes

HEGYI BOROK

és erdélyi champagner,

KÜLLÖMENTI PEZSGÓ-BOROK,

a melyek valódiságáról kezeséget vállalok, eredeti töltésben és raktári árakban kaphatók:

SEGESVÁRY ÉS TÁRSAI

ezelőtt id. Miseselbacher J. B.

kereskedésében Kolozsvárt.

„SZÁSZVESSZŐSI“

kitűnő asztali bor, literes palack üveggel együtt 65 kr.

Nagyobb megrendelések borokra palackokban, vagy hordókban, külön en gros árjegyzék szerint, a segesvári vasúti állomásról küldetnek meg. (Magy. áll. vasut, keleti vonal.)

Nagy raktár: szilviumból, seprőpálinkából és cognacból.

TEUTSCH B. JÓZSEF

borkiviteli üzlete Segesvárt, (Erdély.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

292. (2—7)

Az egyetlen tökéletes, ujonnan szabadalmazott

önműködő

szőlővessző- és növény-permetező

„SYPHONIA“

főlülmul minden eddig ismert permetezőt, mivel önműködően permetez.

Sok ezer ily permetező van már alkalmazásban és ugyanannyi elismerő bizonyítvány tanuskodik arról, hogy „Syphonia“ szerkezete minden más hason-célú szerkezetet fölülmul.

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gép-gyár,

különlegességi gyár borsajtók és gyümölcsértékesítési gépek számára.

BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő nyilatkozatok ingyen. — Képviselők felvételnek.

170. (7—10)

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank
erdélyrészi fiókosztálya.

Alulírott bank, tekintettel a **bekövetkezendő nyári idényre**, elvállal értékpapírokat és értéktárgyakat **megőrzésre és kezelésre** az e célra berendezett **WERTHEIM F. és TÁRSA** gyárában készült

Tűz- és Betörésmentes Pánczélszekrényekben.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank

341. (7—4)

erdélyrészi fiókosztálya,

Kolozsvárt, Belközép-utca 8. sz. (saját ház.)

Andrásófszky Dániel és Efraim

kút- és vezetési munkákkal, rézcsövek, csapok és mindenemű ide tartozó kellékek készítésével évtizedek óta foglalkozó régi, elismert helybeli cégek

vízvezetési, illetve csatornázási teljes berendezéseknek

tapasztalt régi és újabb szakmák alkalmazásával való elkészítését **jótállás mellett** elvállaljuk.

Raktárunk és műhelyünk **Külmagyar-utca 1-ső szám alatt** van.

338. (2—10)

Vizgyógyászati hirdetés.

Az alulírt vezetése alatt már 32 év óta fennálló, nap- és légfürdővel felszerelt

„kolozvári vizgyógyintézet“

(Diana-fürdő)

folyó évi május hó 15-én megint megnyitattik. Prospektust ingyen és bérmentve küldünk meg.

Kolozsvárt, május hó 1895.

VELIS SIMON,

335. (4—4)

Hidropatha, orvos, sebész, szülész és szemész. A kolozvári vizgyógyintézet igazgató orvosa, Párizs-utca 3.

Stojkai viz (Magyar Karlsbad.)

KÓNYA SÁNDOR

fűszer-, csemege-, bor-, déli gyümölcs- és ásványvíz üzleteiben az összes

Bel- és Külföldi

friss töltésű ásványvizek és termények megérkeztek.

Egyedüli főraktár:

Stojkai (Magyar Karlsbad.)

317. (3—3)

Hebe (O.-Szentgyörgyi.)

Baross-forrás (Erdővidék gyöngye.)

Az összes vizek és termények valódiságáért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem

kiváló tisztelettel

KÓNYA SÁNDOR Kolozsvárt.

FŐÜZLET:

főtér, Tivoli-ház.

FIÓKÜZLET:

főtér, Gróf Teleki-ház.

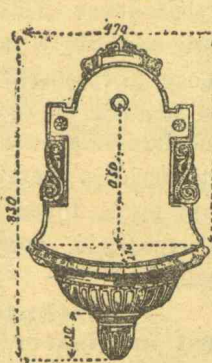
Kizárólagos főraktára.

BARANYI JÁNOS

épület- és diszmű bádigos-üzlete, gáz- és vízvezeték szerelő

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 5. sz.

Elvállalok kedvező feltételek és jótállás mellett minden e szakmába vágó munkákat és tárgyak készítését; ugymint:

348. (1—10)

mindennemű vízvezeték, szagtalan ürítések, villany-csengők, távbeszélők, szókókutak szerelését, fürdőszobák berendezését, csatornázást vas-, ólom- vagy kőgyag csövekből stb., valamint külső épületmunkákat rajz és minta szerint bármilyen fémekből elkészíteni. Továbbá üzletemben kapható és megrendelhető konyha-berendezések és minden itt felsorolt munkálatok javítását olcsón eszközölöm.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálom. — Mindent jól, gyorsan és olcsón készítek!

Magam b. pártfogásába ajánlva

tisztelettel

BARANYI JÁNOS,

épület-, mű-bádigos és mű-vízvezeték szerelő.